

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Јавног комуналног предузећа Градско гробље д.о.о.
Бијељина
за период 01.01-31.12.2022. године**

Број: РВ081-23

Бања Лука, 09.10.2023. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености.....	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	7
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	8
	1. Увод.....	8
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја.....	8
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	8
	4. Набавке.....	9
	5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана	10
	6. Финансијски извјештаји.....	10
	6.1. Биланс успјеха	11
	6.1.1. Пословни приходи и расходи.....	11
	6.1.2. Финансијски приходи и расходи	13
	6.1.3. Добитак редовне активности.....	13
	6.1.4. Остали добици и губици.....	13
	6.1.5. Нето добит периода	13
	6.2. Биланс стања.....	13
	6.2.1. Билансна актива.....	13
	6.2.2. Билансна пасива	15
	6.2.3. Ванбилансна евиденција.....	16
	6.3. Биланс токова готовине	16
	6.4. Временска неограниченост пословања	16
	6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	17
	6.6. Напомене уз финансијске извјештаје	17

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавног комуналног предузећа Градско гробље д.о.о. Бијељина који обухватају: Биланс стања – Извјештај о финансијском положају са стањем на дан 31.12.2022. године, Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату у периоду и Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, финансијски извјештаји Јавног комуналног предузећа Градско гробље д.о.о. Бијељина, истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2022. године, финансијску успјешност, токове готовине и промјене на капиталу за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 -2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора.

Као што је наведено под тачкама 6.1.1.2 и 6.2.2.2. овог Извјештаја:

Нематеријални трошкови исказани су у већем износу за 5.900 КМ због евидентирања нематеријалних средстава (3.500 КМ) и трошкова производних услуга (2.400 КМ) у оквиру ових трошкова, у оквиру трошкова бруто плата евидентирани су трошкови бруто накнада плата, а у оквиру аналитичког конта трошкова бруто накнада плата евидентирани су трошкови бруто накнада за топли оброк у износу од 43.885 КМ умјесто у оквиру трошкова осталих личних примања, а дугорочно разграничени приходи су исказани мање за 117.958 КМ због евидентирања донација сталних средстава у оквиру краткорочно разграничених прихода, што није у складу са чланом 3. став (6), 45. став (7), 44. став (3 и 8) и 32. став (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачкама 6.4. и 6.6. овог Извјештаја:

У Напоменама уз финансијске извјештаје нису објелодањене информације у вези сталности пословања, што није у складу са захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја (параграф 25 и 26).

Такође, Напомене уз финансијске извјештаје не садрже додатне информације сходно захтјевима МРС 1 - Презентација финансијских извјештаја (112ц, 113 и 114), МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема (параграф 74а) и члана 17. став (7) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја Јавног комуналног предузећа Градско гробље д.о.о. Бијељина за годину која се завршава на дан 31.12.2022. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије тих финансијских извјештаја као целине а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, нема других питања која треба објавити у Извјештају о ревизији

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као целина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије,

укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола, који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 09.10.2023. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавног комуналног предузећа Градско гробље д.о.о. Бијељина за 2022. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Јавног комуналног предузећа Градско гробље д.о.о. Бијељина за 2022. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Фактурисана вриједност за набавку вјештачког цвијећа и репроматеријала је већа од уговорене цијене по појединачним артиклима, а надлежна лица нису вршила суштинску контролу фактура, што није у складу са чланом 15. Правилника о праћењу реализације оквирних споразума, уговора и фактура.

Као што је наведено под тачком 4. овог Извјештаја:

За грађевинске радове на гробљу у износу од 21.709 КМ проведена су четири поступка директног споразума чиме је извршено дијељење предмета набавке, а за набавке везане за услуге из Анекса II дио Б (набавка топлог оброка за запослене у износу од 70.000 КМ и правне услуге у износу од 6.000 КМ) позив за достављање понуда није упућен тројници понуђача, што није у складу са чланом 15. став (6) Закона о јавним набавкама и чланом 7. став (3) Правилника о поступку додјеле уговора о услугама из Анекса 2 дио Б Закона.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавног комуналног предузећа Градско гробље д.о.о.

Бијељина обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавног комуналног предузећа Градско гробље д.о.о. Бијељина.

Бања Лука, 09.10.2023. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се:

- 1) нематеријална имовина, трошкови производних услуга (рекламе), трошкови бруто накнада плата и трошкови бруто накнада за топли оброк евидентирају сходно члану 3. став (6), 45. став (7) и 44. став (3 и 8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике,
- 2) провјера корисног вијека трајања опреме врши на крају сваке пословне године, сходно захтјеву МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 51),
- 3) примљене донације за изградњу сталних средстава евидентирају у оквиру дугорочно разграничених прихода сходно члану 32. став (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике,
- 4) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације о сталности пословања, нематеријалним трошковима, приходима из претходних периода и ставкама приказаним у извјештају токова готовине сходно захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја (параграф 25, 26, 112ц, 113 и 114), сталним средствима која су Предузећу дата на управљање и коришћење сходно МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема (параграф 74а), као и неусаглашеним салдима имовине и обавеза на дан пописа сходно члану 17. став (7) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се:

- 1) у комисију за попис имовине и обавеза именују лица сходно члану 14. став (1) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) врши суштинска контрола фактура према уговореним условима сходно члану 15. Правилника о праћењу реализације оквирних споразума, уговора и фактура,
- 3) набавке радова врше уз примјену одговарајућих поступака јавних набавки, сажетци обавјештења о набавци за отворене поступке објављују у Службеном гласнику БиХ, сачињавају и достављају извјештаји о проведеним поступцима јавних набавки Агенцији за јавне набавке, а захтјеви за достављање понуда у поступцима конкурентских захтјева и за услуге из Анекса II дио Б достављају најмање тројници понуђача сходно члану 15. став (6), 36., 75. став (1) и 88. став (1) Закона о јавним набавкама и члану 7. став (3) Правилника о поступку додјеле уговора о услугама из Анекса 2 дио Б Закона,
- 4) израђује трогодишњи план пословања који садржи план прихода и расхода и исти доставља на усвајање Скупштини Предузећа сходно члану 5., 21. и 22. Закона о јавним предузећима,
- 5) коефицијенти за обрачун плата дефинисани чланом 90. став (1) Правилника о раду и чланом 7. Правилника о платама, накнадама и другим примањима запослених ускладе са коефицијентима који се примјењују приликом обрачуна бруто плата, сходно појединачним уговорима о раду.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о јавним предузећима,
- Закон о привредним друштвима,
- Закон о гробљима и погребној дјелатности,
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- Закон о раду, члан 7. и 204 - 207.,
- Закон о доприносима, члан 3 - 6., 10., 22. и 24.,
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле,
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле,
- Правилник о поступку додјеле уговора о услугама из Анекса 2 дио Б Закона о јавним набавкама,
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем,
- Правилник о праћењу реализације оквирних споразума, уговора и фактура Јавног комуналног предузећа Градско гробље д.о.о. Бијељина,
- Правилник о раду Јавног комуналног предузећа Градско гробље д.о.о. Бијељина,
- Правилник о платама, накнадама и другим примањима Јавног комуналног предузећа Градско гробље д.о.о. Бијељина.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Јавно комунално предузеће Градско гробље д.о.о. Бијељина (у даљем тексту: Предузеће) је друштво са ограниченом одговорношћу које је 2014. године основала Скупштина Града Бијељина за активности и послове управљања гробљима на подручју Града Бијељина и обављање погребних дјелатности.

Одлукама Скупштине Града Бијељина, Предузећу су на управљање, кориштење и одржавање дата два градска гробља (Ново Гробље у Хасама и Пучиле) и три сеоска гробља (Попови, Обарска и Патковача).

Дјелатности Предузећа су управљање гробљима и обављање погребних дјелатности, као и споредне дјелатности дефинисане чланом 12. Статута Предузећа.

Предузеће је према критеријумима из члана 5. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 94/15 и 78/20) разврстано у мала правна лица.

Органи Предузећа су Скупштина Предузећа, Надзорни одбор и Управа коју чине директор и извршни директори.

Средства за финансирање Предузећа у 2022. години обезбијеђена су по основу прихода од погребних дјелатности и из других извора, а пословање се врши преко рачуна отворених код пословних банака.

Предузеће је у складу са чланом 20. Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 98/05 и 20/14) доставило Примједбе на Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Јавног комуналног предузећа Градско гробље д.о.о. Бијељина за период 01.01-31.12.2022. године (РВ081-23 од 09.10.2023). Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је са дужном пажњом размотрила примједбе и оцијенила да су таквог карактера да немају суштински утицај на налазе, препоруке и дато мишљење. Уз коначан извјештај достављен је и одговор на дате примједбе.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут је ангажована на провођењу финансијске ревизије Предузећа.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Предузећа из 2022. године систематизована су 44 радна мјеста за 74 извршиоца укључујући и Управу коју чине директор, помоћник директора и два извршна директора. На дан 31.12.2022. године у Предузећу је било запослено 29 извршилаца, и то 20 на неодређено вријеме, пет на одређено вријеме и четири приправника. У току 2022. године радни однос у Предузећу је засновало 14 извршилаца, од којих је један на неодређено вријеме, 10 на одређено вријеме и три приправника. Током године, радни однос у Предузећу је престао за 11 извршилаца, од којих четири на неодређено вријеме, шест на одређено и једног приправника.

У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 1/22), Предузеће је сачинило годишњи извјештај, електронским попуњавањем

обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2022. годину са прилозима.

У складу са Рјешењем о именовању Комисије за годишњи попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2022. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза. Ревизијским испитивањем провођења истог утврђено је да су у комисију за попис именована лица која су била материјално задужена за имовину, овлашћена да одлучују о набавци, утрошку, продаји, плаћању и вођењу евиденција о промјенама на имовини и обавезама које су предмет пописа, што није у складу са чланом 14. став (1) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске” број 45/16 и 113/21).

Изабрани понуђач за набавку вјештачког цвијећа и репроматеријала је одређене артикле фактурисао по цијенама већим од уговорених, што није у складу са чланом 4. уговора у којем је дефинисано да је цијена фиксна и да се не може мијењати, а изабрани понуђач за набавку косилица је испоставио фактуру која по ставкама предмета набавке не одговара опису из предрачуна/понуде, што није у складу са чланом 15. Правилника о праћењу реализације оквирних споразума, уговора и фактура којим је дефинисано да лице задужено за праћење врши припрему суштинске контроле фактура.

Сходно горе наведеном, као и у већини тачака извјештаја успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и другим прописима.

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се:

- ***у комисију за попис имовине и обавеза именују лица сходно члану 14. став (1) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,***
- ***врши суштинска контрола фактура према уговореним условима сходно члану 15. Правилника о праћењу реализације оквирних споразума, уговора и фактура.***

4. Набавке

Планом јавних набавки Предузећа за 2022. годину, планиране су набавке укупне вриједности од 698.000 КМ без пореза на додату вриједност. Предвиђено је провођење 75 поступака јавних набавки и то путем два отворена поступка у вриједности од 130.000 КМ, пет поступака путем конкурентског захтјева у вриједности од 113.000 КМ, седам поступака везаних за услуге из Анекса II дио Б Закона о јавним набавкама у вриједности од 90.700 КМ и 61 директни споразум у вриједности од 364.300 КМ.

Према достављеном прегледу планираних и извршених процедура јавних набавки, Предузеће је у току 2022. године провело 67 поступака укупне вриједности од 584.438 КМ и то путем два отворена поступка у вриједности 215.668 КМ (погребна опрема и грађевински материјал), шест конкурентских захтјева за достављање понуда у вриједности од 141.929 КМ (грађевинско дрво, природно и вјештачко цвијеће, грађевински радови и материјал и др.), пет поступака везаних за услуге из Анекса II дио Б у вриједности од 81.954 КМ (топли оброк, правне услуге и др.) и 54 директна споразума у вриједности од 144.887 КМ.

Ревизијским испитивањем су обухваћени проведени поступци јавних набавки у вриједности од 479.051 КМ и то два отворена поступка у вриједности 215.668 КМ, шест конкурентских захтјева за достављање понуда у вриједности од 141.929 КМ, два поступка везана за услуге из Анекса II дио Б у вриједности од 76.000 КМ и шест директних споразума у вриједности од 45.454 КМ. Ревизијом је утврђено да набавке

нису проведене у складу са одредбама Закона о јавним набавкама и Правилника о поступку додјеле уговора о услугама из Анекса 2 дио Б Закона („Службени гласник БиХ“ број 66/16) јер:

- проведена су четири директна споразума (за грађевинске радове на гробљу у вриједности од 21.709 КМ), што није у складу са чланом 15. став (6) Закона, којим је дефинисано да уговорном органу није дозвољено дијелење предмета набавке,
- код провођења поступака за услуге из Анекса II дио Б (набавка топлих obroка запосленима у износу од 70.000 КМ и правне услуге у износу од 6.000 КМ) и код одређених поступака конкурентских захтјева, позив за достављање понуда није упућен тројници понуђача, што није у складу са чланом 7. став (3) Правилника о поступку додјеле уговора о услугама из Анекса II дио Б Закона и члана 88. став (1) Закона,
- нису сачињени и нису достављени извјештаји о проведеним поступцима јавних набавки Агенцији за јавне набавке, што није у складу са чланом 75. став (1) Закона,
- сажеци обавјештења о набавци за проведене набавке путем отвореног поступка нису објављени у Службеном гласнику БиХ, што није у складу са чланом 36. Закона.

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се набавке радова врше уз примјену одговарајућих поступака јавних набавки, сажеци обавјештења о набавци за отворене поступке објављују у Службеном гласнику БиХ, сачињавају и достављају извјештаји о проведеним поступцима јавних набавки Агенцији за јавне набавке, а захтјеви за достављање понуда у поступцима конкурентских захтјева и за услуге из Анекса II дио Б достављају најмање тројници понуђача сходно члану 15. став (6)., 36., 75. став (1) и 88. став (1) Закона о јавним набавкама и члану 7. став (3) Правилника о поступку додјеле уговора о услугама из Анекса II дио Б Закона.

5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана

Планом пословања за 2022. годину који садржи и Финансијски план, планирани су приходи у износу од 1.305.597 КМ (приходи од обављања погребних дјелатности и остали приходи повезани са дјелатношћу Предузећа), расходи у износу од 1.293.900 КМ (највећим дијелом се односе на трошкове бруто плата, накнада плата и осталих личних примања од 640.000 КМ и на набавну вриједност продате робе и трошкове материјала од 298.000 КМ) и планирана је бруто добит у износу од 11.697 КМ.

Скупштина Предузећа је 28.12.2022. године усвојила План инвестиционих улагања за 2022 - 2024. годину. Управа Предузећа није израдила трогодишњи план пословања који садржи план прихода и расхода, па исти није разматран од стране Скупштине Предузећа, што није у складу са чланом 5., 21. и 22. Закона о јавним предузећима („Службени гласник Републике Српске“ 75/04 и 78/11).

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се израђује трогодишњи план пословања који садржи план прихода и расхода и исти доставља на усвајање Скупштини Предузећа сходно члану 5., 21. и 22. Закона о јавним предузећима.

6. Финансијски извјештаји

Предузеће је сачинило обрасце финансијских извјештаја прописане чланом 2. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“ број 59/22 и 129/22) и то Биланс стања, Биланс успјеха, Биланс токова готовине,

Напомене уз финансијске извјештаје, као и Извјештај о промјенама на капиталу прописан Правилником о садржини и форми обрасца извјештаја о промјенама на капиталу ("Службени гласник Републике Српске" број 59/22). Поред наведених образаца, сачињен је Извјештај о пословању за 2022. годину, који је Скупштина Предузећа усвојила 04.07.2023. године.

6.1. Биланс успјеха

Укупни приходи за 2022. годину су исказани у износу од 1.153.538 КМ, што је за 11,7% мање у односу на Финансијски план, док су укупни расходи исказани у износу од 1.111.308 КМ, што је за 14,1% ниже у односу на Финансијски план. Добит прије опорезивања исказана је у износу од 42.230 КМ.

6.1.1. Пословни приходи и расходи

6.1.1.1. Пословни приходи

Пословни приходи исказани су у износу од 1.149.251 КМ, а односе се на приходе од продаје погребне опреме (151.934 КМ), пружања погребних услуга (683.245 КМ) и остале пословне приходе у износу од 314.072 КМ, а који се највећим дијелом односе на средства гранта од Града Бијељина (200.000 КМ) и приходе признате у висини амортизације донираних основних средстава (101.770 КМ).

6.1.1.2. Пословни расходи

Пословни расходи исказани су у износу од 1.098.235 КМ, а односе се на набавну вриједност продате робе, трошкове материјала, трошкове горива и енергије, трошкове плата, накнада плата и осталих личних примања, трошкове производних услуга, трошкове амортизације и резервисања и нематеријалне трошкове.

Набавна вриједност продате робе исказана је у износу од 83.610 КМ и у цјелости се односи се на набавну вриједност погребне опреме која се продаје у малопродајном објекту.

Трошкови материјала исказани су у износу од 97.302 КМ и највећим дијелом се односе на трошкове основног материјала за израду учинака у износу од 71.149 КМ (трошкови материјала за израду парапета на гробљу и трошкови материјала у цвјећари).

Трошкови горива и енергије исказани су у износу од 23.540 КМ, а односе се на трошкове горива (10.815 КМ), електричне енергије (10.916 КМ) и трошкове воде (1.809 КМ).

Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања исказани су у износу од 684.004 КМ, а односе се на трошкове бруто плата и бруто накнада плата и трошкове осталих личних примања.

Трошкови бруто плата и бруто накнада плата исказани су у износу од 575.432 КМ и у цјелости се односе на трошкове бруто плата запослених. У оквиру трошкова бруто плата евидентирани су трошкови бруто накнада плата (годишњи одмор, рад у дане државних празника и друго), а у оквиру аналитичког конта трошкова бруто накнада плата евидентирани су трошкови бруто накнада за топли оброк у износу од 43.885 КМ умјесто у оквиру трошкова осталих личних примања (трошкови бруто накнада за топли оброк исказани су на одговарајућој позицији синтетичког конта у Билансу успјеха), што није у складу са чланом 44. став (3 и 8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске” број 104/21 и 59/22).

Обрачун бруто плата и бруто накнада плата је вршен на основу Правилника о раду, Правилника о платама, накнадама и другим примањима запослених и Одлуке о

утврђивању увећања плате, висине примања по основу рада и висине помоћи раднику („Службени гласник Републике Српске” број 53/16, 12/22 и 39/22).

Надзорни одбор Предузећа је у току 2022. године, донио Правилник о платама, накнадама и другим примањима запослених на основу Посебног колективног уговора комуналних и услужних дјелатности, који је престао да важи 20.03.2021. године. Коефицијенти за обрачун плата дефинисани чланом 90. став (1) Правилника о раду и чланом 7. Правилника о платама, накнадама и другим примањима запослених нису усклађени са коефицијентима који су примијењени приликом обрачуна бруто плата сходно појединачним уговорима о раду.

Трошкови осталих личних примања исказани су у износу од 108.572 КМ, а односе на трошкове топлог оброка (43.885 КМ), бруто накнаде члановима надзорног одбора (14.993 КМ), отпремнине, награде и помоћи запосленима (7.134 КМ), трошкове запослених на службеном путу (2.014 КМ) и трошкове бруто осталих личних примања (40.546 КМ).

Трошкови бруто осталих личних примања односе се на трошкове накнада превоза код доласка на посао и повратка с посла (16.477 КМ), регреса (16.549 КМ) и осталих накнада трошкова запослених (7.520 КМ).

Трошкови производних услуга исказани су у износу од 56.919 КМ, а односе се на трошкове за радове на гробљу (23.027 КМ), трошкове поштанских услуга, телефона и интернета (13.016 КМ), одржавања гробних мјеста (4.710 КМ), закупа (4.000 КМ), комуналних услуга (3.385 КМ) и осталих услуга (8.781 КМ).

Трошкови амортизације и резервисања исказани су у износу од 89.800 КМ, а односе се на трошкове амортизације у износу од (84.607 КМ) и трошкове резервисања за накнаде и бенефиције запослених (5.193 КМ). Обрачун амортизације је извршен у складу са Правилником о амортизацији сталних средстава у пореске сврхе („Службени гласник Републике Српске” број 96/17).

Нематеријални трошкови исказани су у износу од 55.794 КМ, а односе се на рачуноводствене и ревизијске услуге (9.419 КМ), услуге савјетовања из области јавних набавки (6.000 КМ), трошкове одржавања софтвера (7.504 КМ), услуге чишћења просторија (5.080 КМ), адвокатске услуге (4.900 КМ), услуге платног промета (3.808 КМ), услуге сузбијања корова (2.800 КМ) и остале трошкове (16.283 КМ). По налазу ревизије, нематеријални трошкови исказани су у већем износу за 5.900 КМ због евидентирања нематеријалних средстава (софтверских програма) у износу од (3.500 КМ) и трошкова производних услуга – рекламе (2.400 КМ) у оквиру ових трошкова, што није у складу са чланом 3. став (6) и 45. став (7) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се:

- *нематеријална имовина, трошкови производних услуга (рекламе), трошкови бруто накнада плата и трошкови бруто накнада за топли оброк евидентирају сходно члану 3. став (6), 45. став (7) и 44. став (3 и 8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике,*
- *коефицијенти за обрачун плата дефинисани чланом 90. став (1) Правилника о раду и чланом 7. Правилника о платама, накнадама и другим примањима запослених ускладе са коефицијентима који се примјењују приликом обрачуна бруто плата, сходно појединачним уговорима о раду.*

6.1.1.3. Пословни добитак

Пословни добитак исказан је у износу од 51.016 КМ, а представља разлику између пословних прихода (1.149.251 КМ) и пословних расхода (1.098.235 КМ).

6.1.2. Финансијски приходи и расходи

6.1.2.1. Финансијски приходи

Финансијски приходи исказани су у износу од 1.175 КМ, а односе се на приходе од камата.

6.1.2.2. Финансијски расходи

Финансијски расходи исказани су у износу од 4.088 КМ, од чега се 3.907 КМ односи на расходе камата по основу краткорочног кредита (револвинг у износу од 100.000 КМ).

6.1.3. Добитак редовне активности

Добитак редовне активности исказан је у износу од 48.103 КМ, а представља збир пословног добитка (51.016 КМ) и финансијских прихода (1.175 КМ) умањен за финансијске расходе (4.088 КМ).

6.1.4. Остали добици и губици

Остали приходи и добици исказани су у износу од 3.112 КМ, а остали расходи и губици у износу од 8.985 КМ, те је исказан губитак по основу осталих прихода и расхода у износу од 5.873 КМ.

6.1.5. Нето добит периода

Нето добит периода исказана је у износу од 36.045 КМ, а представља разлику између укупних прихода (1.153.538 КМ) и укупних расхода са укљученим порезом на добит (1.117.493 КМ). Због ефеката насталих погрешним евидентирањем нематеријалних средстава у оквиру нематеријалних трошкова, нето добит периода исказана је мање за износ од 3.500 КМ, што је објашњено у тачки 6.1.1.2. овог Извјештаја.

6.2. Биланс стања

У Билансу стања на дан 31.12.2022. године исказане су уравнотежене вриједности билансне активе и билансне пасиве у износу од 1.710.626 КМ.

6.2.1. Билансна актива

Билансна актива је исказана у износу од 2.023.560 КМ бруто вриједности, 312.934 КМ исправке вриједности и 1.710.626 КМ нето вриједности, а чине је стална средства и текућа средства.

6.2.1.1. Стална средства

Стална средства исказана су у износу од 1.672.304 КМ бруто вриједности, 268.843 КМ исправке вриједности и 1.403.461 КМ нето вриједности, а нето вриједност чине нематеријална средства, некретнине, постројења и опрема и биолошка средства.

Предузећу је на основу „Одлуке о давању ЈКП „Градско гробље“ д.о.о. Бијељина на управљање, кориштење и одржавање земљишта, комуналних објеката и комуналне инфраструктуре власништво Града Бијељина“ (као и других појединачних одлука Скупштине Града Бијељина) дато на управљање, кориштење и одржавање земљиште и пословни објекти у нето вриједности од 2.794.787 КМ који су у власништву Града Бијељина и у чијем књиговодству се воде.

Нематеријална средства исказана су у износу од 5.870 КМ бруто вриједности, 5.553 КМ исправке вриједности и 317 КМ нето вриједности и у цјелости се односе на рачунарски програм. Ревизијом је утврђено да су нематеријална средства исказана мање за износ од 3.500 КМ, што је објашњено у тачки 6.1.1.2. овог Извјештаја.

Некретнине, постројења и опрема су исказани у износу од 1.653.787 КМ бруто вриједности, 259.586 КМ исправке вриједности и 1.394.201 КМ нето вриједности, а чине их грађевински објекти, постројења и опрема, улагања на туђим некретнинама постројењима и опреми и биолошка средства.

Грађевински објекти су исказани у износу од 1.285.531 КМ бруто вриједности, 86.798 КМ исправке вриједности и 1.198.733 КМ нето вриједности, а чине их пословни објекти. У току 2022. године извршено је увећање вриједности грађевинских објеката за 99.480 КМ по основу приписа улазног пореза на додату вриједност који није укључен у почетну вриједност објекта мртвачнице, а умањење по основу корекције вриједности за ефекте обрачунате амортизације.

Постројења и опрема исказане су у износу од 295.220 КМ бруто вриједности, 169.263 КМ исправке вриједности и 125.957 КМ нето вриједности, а чине их највећим дијелом аутомобили, хладњаче, радне машине и канцеларијска опрема. У току 2022. године извршено је увећање вриједности за набавку опреме у износу од 10.092 КМ и то за набавку моторних косачица и чистача и агрегата (7.436 КМ) и канцеларијске опреме (2.656 КМ), а умањење вриједности по основу отписа опреме у бруто вриједности од 8.680 КМ на основу резултата пописа и корекције вриједности за ефекте обрачунате амортизације.

Предузеће није вршило провјеру корисног вијека трајања за опрему која се и даље користи на крају сваке пословне године, како је прописано МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 51), што је имало за посљедицу да је дио опреме у потпуности амортизован.

Улагање на туђим некретнинама, постројењима и опреми исказано је у износу од 73.036 КМ бруто вриједности, 3.525 КМ исправке вриједности и 69.511 КМ нето вриједности, а односи се на улагања у земљиште (65.108 КМ) и објекат (4.403 КМ) који су у власништву Града Бијељина. У току 2022. године извршено је увећање вриједности улагања у наведено земљиште у износу од 60.622 КМ по основу извршених инвестиционих радова на истом.

Биолошка средства исказана су у износу од 12.647 КМ бруто вриједности, 3.704 КМ исправке вриједности и 8.943 КМ нето вриједности и у цјелости се односе на вишегодишње засаде. У току 2022. године извршено је увећање вриједности биолошких средстава за 4.349 КМ по основу набавке садница, а умањење по основу корекције вриједности за ефекте обрачунате амортизације.

Препоручује се директору Предузећа да обезбједи да се провјера корисног вијека трајања опреме врши на крају сваке пословне године, сходно захтјеву МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 51).

6.2.1.2. Текућа средства

Текућа средства исказана су у износу од 350.032 КМ бруто вриједности, 44.091 исправке вриједности и 305.941 КМ нето вриједности, а чине их залихе, стална средства намијењена продаји и средства пословања које се обуставља и краткорочна средства изузев залиха и сталних средстава намијењених продаји.

Залихе, стална средства намијењена продаји и средства пословања које се обуставља су исказана у износу од 79.937 КМ бруто вриједности, 44.091 КМ исправке вриједности и 35.846 КМ нето вриједности, а односе се на залихе материјала и залихе робе и дате авансе.

Залихе материјала исказане су у износу од 6.468 КМ и односе се на залихе основног материјала за израду учинака (материјал за извођење грађевинских радова на гробљима и материјал у цвјећари) и ситан инвентар у употреби.

Залихе робе су исказане у износу од 28.908 КМ и односе се на залихе погребне опреме у малопродајном објекту.

Краткорочна средства изузев залиха и сталних средстава намијењених продаји су исказана у износу од 270.095 КМ бруто и нето вриједности, а односе се на краткорочна потраживања, готовинске еквиваленте и готовину и краткорочна разграничења.

Краткорочна потраживања исказана су у износу од 229.714 КМ бруто и нето вриједности, а односе се на потраживања од купаца у земљи по основу извршених погребних услуга (75.919 КМ) и остала краткорочна потраживања (153.795 КМ) која се највећим дијелом односе на потраживања од Града Бијељина за текући грант у износу од 150.000 КМ.

Готовински еквиваленти и готовина исказани су у износу од 15.249 КМ, а односе се на новчана средства на банковним рачунима код комерцијалних банака у домаћој валути (13.700 КМ) и иностраној валути (144 КМ), новчана средства у благајни (1.005 КМ) као и депозите по продајним мјестима (400 КМ).

Краткорочна разграничења су исказана у бруто и нето вриједности од 24.592 КМ и односе се на вриједност будућих испорука са порезом на додату вриједност по издатим авансним рачунима.

6.2.2. Билансна пасива

Билансна пасива је исказана у износу од 1.710.626 КМ, а чине је капитал, дугорочна резервисања и дугорочне обавезе и краткорочне обавезе и краткорочна резервисања.

6.2.2.1. Капитал

Капитал је исказан у износу од 127.203 КМ, а чини га основни капитал уписан у судски регистар (40.000 КМ), нераспоређена добит текуће године (36.045 КМ) и нераспоређена добит ранијих година (51.158 КМ). Предузеће је на основу Одлуке о расподјели добити по годишњем обрачуна за 2022. годину извршило распоред добити у законске резерве сходно члану 231. став (2) Закона о привредним друштвима.

6.2.2.2. Дугорочна резервисања и дугорочне обавезе

Дугорочна резервисања и дугорочне обавезе исказане су у износу од 1.052.326 КМ, а односе се на дугорочна резервисања и разграничене приходе и примљене донације.

Дугорочна резервисања исказана су у износу од 5.193 КМ и у цјелости се односе на резервисања за накнаде и бенефиције запослених.

Разграничени приходи и примљене донације исказани су у износу од 1.047.133 КМ, а односе се на примљене донације од Града Бијељина по основу изградње пословног објекта и мртвачнице, а које су разграничене на период процијењеног вијека трајања сталних средстава у складу са МРС 20 – Рачуноводство државних давања и објелодањивање државне помоћи. Према налазу ревизије, исти су исказани мање за 117.958 КМ због евидентирања примљених донација од Града Бијељина по основу изградње стаза између гробних поља у оквиру краткорочно разграничених прихода, што није у складу са чланом 32. став (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се примљене донације за изградњу сталних средстава евидентирају у оквиру дугорочно разграничених прихода сходно члану 32. став (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.2.2.3. Краткорочне обавезе и краткорочна резервисања

Краткорочне обавезе и краткорочна резервисања исказана су у износу од 531.097 КМ, а односе се на краткорочне финансијске обавезе (100.000 КМ), обавезе из пословања (190.972 КМ), обавезе за плате и накнаде плата (95.154 КМ), остале обавезе (756 КМ), порез на додату вриједност (3.562 КМ), обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине (981 КМ), порез на добит (847 КМ) и краткорочна резграничења (138.825 КМ).

Краткорочне финансијске обавезе односе се на обавезе по основу краткорочног револвинг кредита у износу од 100.000 КМ од Наше банке а.д. Бијељина.

Обавезе из пословања односе се на обавезе за примљене авансе (20.813 КМ) и обавезе према добављачима у земљи (170.159 КМ)

Обавезе за плате и накнаде плата исказане су у износу од 95.154 КМ, а односе се на обавезе за плате и накнаде плата запослених (37.756 КМ), порез на плате и накнаде плате (3.905 КМ), доприносе на плате и накнаде плате (33.719 КМ) и остала лична примања – бруто регрес из ранијег периода (19.774 КМ). Обавезе за плате и накнаде плате односе се на обавезу за дио новембра и децембар 2022. године и исте су плаћене у јануару 2023. године.

Краткорочна резграничења исказана су у износу од 138.825 КМ, а највећим дијелом (117.958 КМ) се односе на примљене донације од Града Бијељина по основу изградње стаза између гробних поља. Ревизијом је утврђено да су иста исказана више за 117.958 КМ, што је објашњено у тачки 6.2.2.2. овог Извјештаја.

6.2.3. Ванбилансна евиденција

Предузеће на дан 31.12.2022. године није имало пословних догађаја који би захтијевали евидентирање на позицијама ванбилансне евиденције.

6.3. Биланс токова готовине

У Билансу новчаних токова исказан је прилив готовине из пословних активности у износу од 1.111.079 КМ и одлив готовине из пословних активности у износу од 1.081.604 КМ, што је за резултат имало нето прилив готовине из пословних активности у износу од 29.475 КМ. Прилив готовине из активности инвестирања исказан је у износу од 725 КМ, а одлив готовине из активности инвестирања у износу од 75.063 КМ, што је за резултат имало нето одлив готовине из активности инвестирања у износу од 74.338 КМ. Прилив готовине из активности финансирања исказан је у износу од 180.000 КМ, а одлив готовине из активности финансирања исказан је у износу од 136.000 КМ, што је за резултат имало нето прилив готовине из активности финансирања у износу од 44.000 КМ.

Укупан прилив готовине у износу од 1.291.804 КМ и укупан одлив готовине у износу од 1.292.667 КМ дају нето одлив готовине у износу од 863 КМ.

Готовина на почетку обрачуноског периода исказана је у износу од 16.112 КМ, а готовина на крају обрачуноског периода у износу од 15.249 КМ и наведени износ је исказан и у Билансу стања.

Биланс новчаних токова је сачињен у складу са одредбама параграфа 10 МРС 7 – Извјештај о токовима готовине и Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.4. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје нису објелодањене информације у вези сталности пословања, што није у складу са захтјевима МРС 1 - Презентација

финансијских извјештаја (параграф 25 и 26) и за наведено препорука је дата у тачки 6.6. Извјештаја.

6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У Напоменама уз финансијске извјештаје је наведено да Предузеће нема активности које би за посљедицу могле имати потенцијалну имовину и потенцијалне обавезе.

6.6. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за период 01.01-31.12.2022. године сачињене су и Напомене које пружају неопходне информације о Предузећу, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственим политикама и процјенама, али исте дијелом не задовољавају захтјеве међународних рачуноводствених стандарда, јер нису извршена објелодањивања:

- која пружају додатне информације које нису приказане у финансијским извјештајима о нематеријалним трошковима, приходима из претходних периода и ставкама приказаним у извјештају токова готовине сходно МРС 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 112ц, 113 и 114),
- у вези за сталним средствима у власништву Града Бијељина (земљиште и објекти) која су Предузећу дата на управљање и коришћење сходно МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема (параграф 74а),
- неусаглашеним салдима имовине и обавеза на дан пописа, нити разлозима због којих усаглашавање није извршено, сходно члану 17. став (7) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације о сталности пословања, нематеријалним трошковима, приходима из претходних периода и ставкама приказаним у извјештају токова готовине сходно захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја (параграф 25, 26, 112ц, 113 и 114), сталним средствима која су Предузећу дата на управљање и коришћење сходно МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема (параграф 74а), као и неусаглашеним салдима имовине и обавеза на дан пописа сходно члану 17. став (7) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Ревизијски тим

Др Бојан Ђурић, с.р.

Мр Данка Панић Ашанин, с.р.